

T.C.
CUMHURBAŐKANLIĐI
Devlet Denetleme Kurulu

SAYI: 2005/1

TARİH:

SERMAYE PİYASASI KURULU BAŞKANLIĞININ
2002, 2003 ve 2004 YILLARI EYLEM VE İŞLEMLERİNİN
ARAŐTIRILIP DENETLENMESİNE İLİŞKİN
RAPOR

İÇİNDEKİLER

- I. GİRİŞ
ARAŞTIRMA VE DENETLEMEYE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR
 1. ARAŞTIRMA VE DENETLEMENİN KAPSAMI
 2. ARAŞTIRMA VE DENETLEMENİN YÖNTEMİ
- II. BİRİNCİ BÖLÜM
TARİHSEL GELİŞİM VE PİYASALARA İLİŞKİN BAZI GÖSTERGELER
 1. SERMAYE PİYASALARININ TARİHSEL GELİŞİMİ
 2. TÜRK SERMAYE PİYASALARINA İLİŞKİN BAZI GÖSTERGELER
 3. YABANCI SERMAYE HAREKETLERİ VE TÜRKİYE'DEKİ DURUM
 - A. YABANCI SERMAYE YATIRIMLARI
 - B. B. PORTFÖY YATIRIMLARI AÇISINDAN TÜRKİYE'DEKİ DURUM
- III. İKİNCİ BÖLÜM
KURULUN ÖRGÜT YAPISI VE ÇALIŞMALARI
 1. KURULUN ÖRGÜT YAPISI
 - A. TANIM VE HUKUKSAL STATÜ
 - B. KURULUN OLUŞUMU VE İŞLEVİ
 - C. KURUL MEVZUATI
 2. KURUL BİRİMLERİNİN GÖREVLERİ VE ÇALIŞMALARI
 - A. KURUL KARAR ORGANİNİN GÖREVLERİ
 - B. KURUL BAŞKANININ GÖREVLERİ
 - C. ANA HİZMET BİRİMLERİNİN GÖREVLERİ VE ÇALIŞMALARI
 1. Denetleme Dairesi Baőkantlıđı
 2. Ortaklıklar Finansmanı Dairesi Baőkantlıđı
 3. Aracılık Faaliyetleri Dairesi Baőkantlıđı
 4. Kurumsal Yatırımcılar Dairesi Baőkantlıđı
 5. Araştırma Dairesi Baőkantlıđı
 6. Muhasebe Standartları Dairesi Baőkantlıđı

7. [Piyasa Gözetim ve Düzenleme Dairesi Başkanlığı](#)
8. [Hukuk İşleri Dairesi Başkanlığı](#)
9. [Bilgi İşlem İstatistik ve Enformasyon Dairesi Başkanlığı](#)

D. [YARDIMCI HİZMET BİRİMLERİNİN GÖREVLERİ VE ÇALIŞMALARI](#)

1. [İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı](#)
 - a. [Gelirler](#)
 - b. [Giderler](#)
 - c. [Bilanço](#)
 - d. [Personel İşleri](#)
 - e. [Hizmet Binaları ve Lojmanlar](#)
 - f. [Mal ve Hizmet Alımları](#)
 - g. [Taşıtlar](#)
 - h. [Harcırah Ödemeleri](#)
2. [Kurul Özel Bürosu](#)

E. [ÇALIŞMA GRUPLARI](#)

1. [Dış İlişkiler ve Eğitim Grubu](#)
2. [Avrupa Birliği Daire Başkan Yardımcılığı](#)
3. [IOSCO Grubu](#)
4. [Bilgi Edinme Birimi](#)
5. [Lisanslama ve Sicil Grubu](#)

IV. [ÜÇÜNCÜ BÖLÜM](#)

[ARAŞTIRMA VE DENETLEME SIRASINDA BELİRLENEN SORUNLAR](#)

1. [DEVLET İÇ BORÇLANMA SENETLERİNİN, TÜRKİYE İMAR BANKASI T.A.Ő. TARAFINDAN HALKA SUNUMU](#)
2. [SERMAYE PİYASALARINDA İŞLENEN SUÇLAR İÇİN ÖNGÖRÜLEN YÖNETSEL PARA CEZASI UYGULAMALARI](#)
3. [KURUL ÇALIŞANLARININ TARAF OLDUKLARI DAVALARIN YARGILAMA GİDERLERİ](#)
4. [SERMAYE PİYASALARINDAKİ KURALA AYKIRI DAVRANIŞLARIN DENETLEME DAİRESİNCE ORTAYA ÇIKARILMASI](#)
5. [TMSF YÖNETİMİNDEKİ BAZI BANKALARDAN GERİYE DÖNÜK OLARAK ALINAN FAZLA KULLANIM FAİZİ](#)
6. [KURULDAKİ KİMİ GÖREVLERİN VEKALETEN GÖREVLENDİRİLMİŞ KİŞİLERCE YÜRÜTÜLMESİ](#)
7. [ÇOK ORTAKLI ŞİRKETLERİN KURULA KAYIT YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜ YERİNE GETİRMEKSİZİN SERMAYE ARTIRIMI VE HİSSE SATIŞI](#)
8. [TMSF'YE DEVREDİLEN BANKALAR İLE İMTİYAZ SÖZLEŞMELERİ İPTAL EDİLEN ENERĐİ ŞİRKETLERİNİN HİSSE SENETLERİ](#)
9. [KURULUN İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ](#)
10. [ULUSLARARASI SERMAYE PİYASALARINA ENTEGRASYON](#)

V. [DÖRDÜNCÜ BÖLÜM](#)

[SONUÇ VE ÖNERİLER](#)

1. [SONUÇ](#)
2. [ÖNERİLER](#)

GİRİŞ

ARAŞTIRMA VE DENETLEMeye İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

1. ARAŞTIRMA VE DENETLEMENİN KAPSAMI

Araştırma ve denetleme; Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığının (Kurul) çalışmalarının denetlenmesini, hizmetin yürütümünde karşılaşılan sorunların belirlenmesini ve önerileri kapsamaktadır.

2. ARAŞTIRMA VE DENETLEMENİN YÖNTEMİ

Araştırma ve denetleme sırasında;

Kurulun eylem ve işlemleri hakkında yetkililerden brifing alınmıştır.

Kurulun merkez birimleri ve İstanbul Temsilciliğinin çalışmaları incelenmiştir.

Kurulun temel olarak denetime tâbi dönemdeki eylem ve işlemleri incelenmekle birlikte, önceki gelişmelerle bağlantı kurulması gerekli olan olaylarda, denetlenen dönemin dışındaki bazı eylem ve işlemlere de bakılmıştır.

Kurul mevzuatında zaman içerisinde çok sayıda değişiklik yapılmış olması, kimi durumlarda uygulamalar ile mevzuatın örtüşmemesi gibi nedenlerle; işlerin yürütülmesine, iç kontrol sistemine ve örgüt ortamına ilişkin konularda daha fazla bilgi edinmek amacıyla personel ile görüşmeler yapılmıştır.

Çalışmalar sırasında bildirilen ihbar ve yakınmalar incelenmiştir.

Kayıtların doğruluğu, belgeler örnekleme yoluyla incelenmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulunun eylem ve işlemleriyle ilgili olarak, 5018 sayılı Yasanın geçici 10. maddesi ve 4743 sayılı Yasanın 7. maddesi uyarınca oluşturulan Denetim Komisyonunun raporlarındaki saptamalardan yararlanılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

TARİHSEL GELİŞİM VE PİYASALARA İLİŞKİN BAZI GÖSTERGELER

1. SERMAYE PİYASALARININ TARİHSEL GELİŞİMİ

Avrupa'daki sanayi devrimi ile birlikte büyük şirketler oluşmaya başlamış ve zamanla bunların bir bölümü halka açılmıştır. Osmanlı İmparatorluğundaki yabancı tacirler ve azınlıklar, bu şirketlerin tahvil ve hisse senetleriyle ilgilenmeye başlamışlar, yurt dışına para çıkararak hisse senedi alım-satımı yapmışlardır.

Tanzimattan itibaren, Galata bankerleri öncülüğünde yurt dışından alınan menkul kıymetlerin el değiştirmesi nedeniyle, İstanbul'da bir menkul kıymet piyasası oluşmuştur.

1854 Kırım savaşı ile başlayan Osmanlı borçları Türkiye'de menkul değerler borsasının kurulmasını hızlandırmıştır. Osmanlı borçlanma tahvillerinin İstanbul'da bir piyasası oluşmuş ve bankerler Galata'da bu işle uğraşmaya başlamışlar, 1864 yılında bir dernek kurarak harekete öncülük etmişlerdir.

1866 yılında İstanbul'da Dersaadet Tahvilat Borsası kurularak çalışmaya başlamıştır. 1906 yılında çıkarılan

bir nizamname ile adı Esham ve Tahvilat Borsasına dönüştürülen borsa, bu adla Cumhuriyet dönemine kadar devam etmiştir.

Başlangıçta borsaya sadece İstanbul, Selanik ve Beyrut'ta kurulmuş bulunan yabancı şirketlerin çıkarmış oldukları menkul değerler kayıtlı iken, II. Meşrutiyetten itibaren yerli şirketlerin menkul kıymetleri de kaydedilmeye başlanmıştır.

1922 yılında çıkarılan bir tüzük ile borsaya bugünkü sistemin esasını oluşturan kurallar getirilmiştir. 16.05.1929 günlü, 1447 sayılı Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Yasası ve aynı yıl çıkarılan 8172 sayılı Nizamname ile mevcut borsa yeniden düzenlenmiş ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsası adı altında çalışmaya başlamıştır. 1938 yılında çıkarılan bir kararname ile borsa Ankara'ya taşınmış ve Kambiyo, Esham ve Tahvilat Borsası adıyla çalışmaya başlamış, ancak 1941 yılında yeniden İstanbul'a taşınmıştır.

28.07.1981 günlü, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Yasası ile sermaye piyasaları yeniden düzenlenmiştir. 16.05.1929 günlü, 1447 sayılı Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Yasası yürürlükten kaldırılmış, yerine 1983 yılında 91 sayılı Menkul Kıymetler Borsaları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname yürürlüğe girmiştir. 26 Aralık 1985'de İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) çalışmaya başlamıştır.

2. TÜRK SERMAYE PİYASALARINA İLİŞKİN BAZI GÖSTERGELER

2004 yılı sonu itibarıyla sermaye piyasalarında etkinlik gösteren şirketlerden, Kurul kaydına alınanların sayısı 625'dir. Bunların 307'si İMKB şirkettir. İMKB şirketlerinin piyasa değeri 98 milyar dolardır (yaklaşık 132 katrilyon TL). İMKB'deki hisse senedi yatırımcısı sayısı 1.402.128 kişi, yatırım fonları (emeklilik fonları dahil) yatırımcısı sayısı ise 2.957.045 kişidir.

Kurul kaydındaki aracı kuruluş sayısı 112 olup, bunun 42'si banka ve 70'i aracı kurumlardır. 300 adet yatırım fonunun 253'ü yerli kuruluşlara ait olup, toplam portföy değeri 18.1 milyar dolardır (yaklaşık 24 katrilyon TL). Türkiye'de satılan yabancı yatırım fonları ise 47 adet olup, toplam portföy değeri 20 milyon dolardır (yaklaşık 37 trilyon TL). Bu fonların yanında toplam portföy değeri 219 milyon dolara (yaklaşık 296 trilyon TL) ulaşan 81 adet emeklilik yatırım fonu vardır.

Menkul kıymet yatırım ortaklıklarının sayısı 23 olup, toplam portföy değeri 233 milyon dolardır (yaklaşık 314 trilyon TL). Portföy değeri 989 milyon dolar (yaklaşık 1.3 trilyon TL) olan 9 adet gayrimenkul yatırım ortaklığı, portföy değeri 77 milyon dolar (yaklaşık 104 trilyon TL) olan 2 adet girişim sermayesi yatırım ortaklığı vardır. 21 adet portföy yönetim şirketinin yönettiği portföy değerlerinin toplamı 18 milyar dolara (yaklaşık 24 katrilyon TL) ulaşmaktadır. 83 bağımsız denetim kuruluşu ve 5 derecelendirme kuruluşu bulunmaktadır.

3. YABANCI SERMAYE HAREKETLERİ VE TÜRKİYE'DEKİ DURUM

A. YABANCI SERMAYE YATIRIMLARI

Dünya'da 2003 yılı sonu itibarıyla toplam 559 milyar dolarlık doğrudan yabancı sermaye yatırımı gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin doğrudan yabancı sermaye yatırımından aldığı pay; Angola, Nijerya, Azerbaycan, Kazakistan, Hindistan, Filipinler gibi ülkelerin gerisinde kalmıştır.

Çizelge-1: Gelişmekte Olan Bazı Ülkelerdeki Yabancı Sermaye Yatırımları (Milyon USD)								
Ülkeler	1991-1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Türkiye	751	805	940	783	982	3.266	1.037	575
Arjantin	4.309	9.160	7.291	23.988	11.657	3.206	1.003	478
Brezilya	3.633	18.993	28.856	28.578	32.779	22.457	16.566	10.144
Meksika	7.351	14.160	12.170	12.856	15.484	25.334	13.627	10.783
Çin	25.476	44.237	43.751	40.319	40.772	46.846	52.700	53.505
Hindistan	1.085	3.619	2.633	2.168	2.319	3.403	3.449	4.269
Malezya	5.436	6.323	2.714	3.895	3.788	554	3.203	2.474
Tayland	1.964	3.882	7.491	6.091	3.350	3.813	1.068	1.802
Bulgaristan	74	505	537	819	1.002	813	479	1.419
Çek Cum.	1.177	1.286	3.700	6.310	4.984	5.639	9.319	2.583
Polonya	2.119	4.908	6.365	7.270	9.341	5.713	4.119	4.225
Romanya	206	1.215	2.031	1.041	1.025	1.157	1.106	1.566
Kazakistan	826	1.321	1.152	1.472	1.283	2.823	2.561	2.068
Rusya	1.449	4.865	2.761	3.309	2.714	2.469	2.421	1.144
Toplam	55.856	115.279	122.392	138.899	131.480	127.493	112.658	97.035
Kaynak: UNCTAD, World Investment Report-2004, s.367-371.								

Türkiye'ye 1992'den 2003 yılı sonuna kadar 12 milyar dolar doğrudan yabancı sermaye girmiş, 3.7 milyar dolar yabancı sermaye ise Türkiye'den çıkmıştır. Türkiye'ye gelen ve yurt dışına çıkarılan sermaye birlikte değerlendirildiğinde, 1992 yılından 2003 yılı sonuna kadar geçen dönemde net 8.4 milyar dolar dolayında bir yabancı sermaye girişinin olduğu hesaplanmaktadır.

B. PORTFÖY YATIRIMLARI AÇISINDAN TÜRKİYE'DEKİ DURUM

Yabancı yatırımcıların Takasbank'ta hisse senetleri saklama oranları, 2000-2004 yılları arasında % 40-50 oranlarında gerçekleşmiştir.

1989 yılında yürürlüğe konulan Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ile menkul kıymet yatırımlarında sermaye hareketleri serbest bırakılmış ve doğrudan yatırımlardan farklı olarak, şirketlerde yönetim hakkı istemeyecek hisse senedi yatırımcıları için sermaye giriş çıkışlarında tüm kısıtlamalar kaldırılmıştır.

Portföy yatırımları açısından 2004 yılı sonu itibarıyla yabancı yatırımcıların Takasbank'ta saklanan menkul kıymetlerinin toplamı 16.1 milyar dolardır. Toplam saklamanın %57'sini oluşturan bu miktar, 2000 yılı sonunda 7.4 milyar dolar iken, 2002 yılı sonunda 3.4 milyar dolara kadar gerilemiştir.

Çizelge-2: Yabancı Yatırımcıların Hisse Senetlerini Saklama Oranları			
Yıllar	1	2	3
2000	7.404	18.119	40,9
2001	5.635	11.457	49,2
2002	3.450	8.030	43
2003	8.954	17.141	52,2
2004	16.141	28.337	57

Sütun Kodları
1= Yabancı Yatırımcı Saklama Tutarı (Milyon USD);
2= Takasbank Toplam Saklama Tutarı (Milyon USD);
3= Takasbank'a Göre Saklama Oranı (%).

2000 yılında satış ağırlıklı bir seyir izleyen yabancı yatırımcı işlemleri, 2001 yılından itibaren alış ağırlıklı gerçekleşmeye başlamıştır.

Çizelge-3: Yabancı Yatırımcıların Alım ve Satımları					
Yıllar	1	2	3	4	5
2000	15.138	18.272	181.934	8,32	10,04
2001	6.324	5.815	80.399	7,87	7,23
2002	6.427	6.442	70.757	9,08	9,1
2003	9.173	8.163	100.164	9,16	8,15
2004	19.397	17.971	147.755	13,13	12,16

Sütun Kodları
1= Yabancı yatırımcı alış tutarı (Milyon USD);
2= Yabancı yatırımcı satış tutarı (Milyon USD);
3= Piyasanın toplam işlem hacmi (Milyon USD);
4= Yabancı yatırımcıların toplam içindeki alış oranı (%);
5= Yabancı yatırımcıların toplam içindeki satış oranı (%).

İKİNCİ BÖLÜM

KURULUN ÖRGÜT YAPISI VE ÇALIŞMALARI

1. KURULUN ÖRGÜT YAPISI

A. TANIM VE HUKUKSAL STATÜ

Sermaye piyasası; orta ve uzun vadeli ödünç verilebilir fonların ve menkul kıymetlerin alım-satımı suretiyle tasarruf sahiplerinden yatırımcılara aktarılmasını sağlayan; aracı kurum ve bankalar, yatırım ortaklıkları ve

yatırım fonları gibi aracı ve yardımcı kuruluşlardan oluşan çağdaş bir finansman sistemidir.

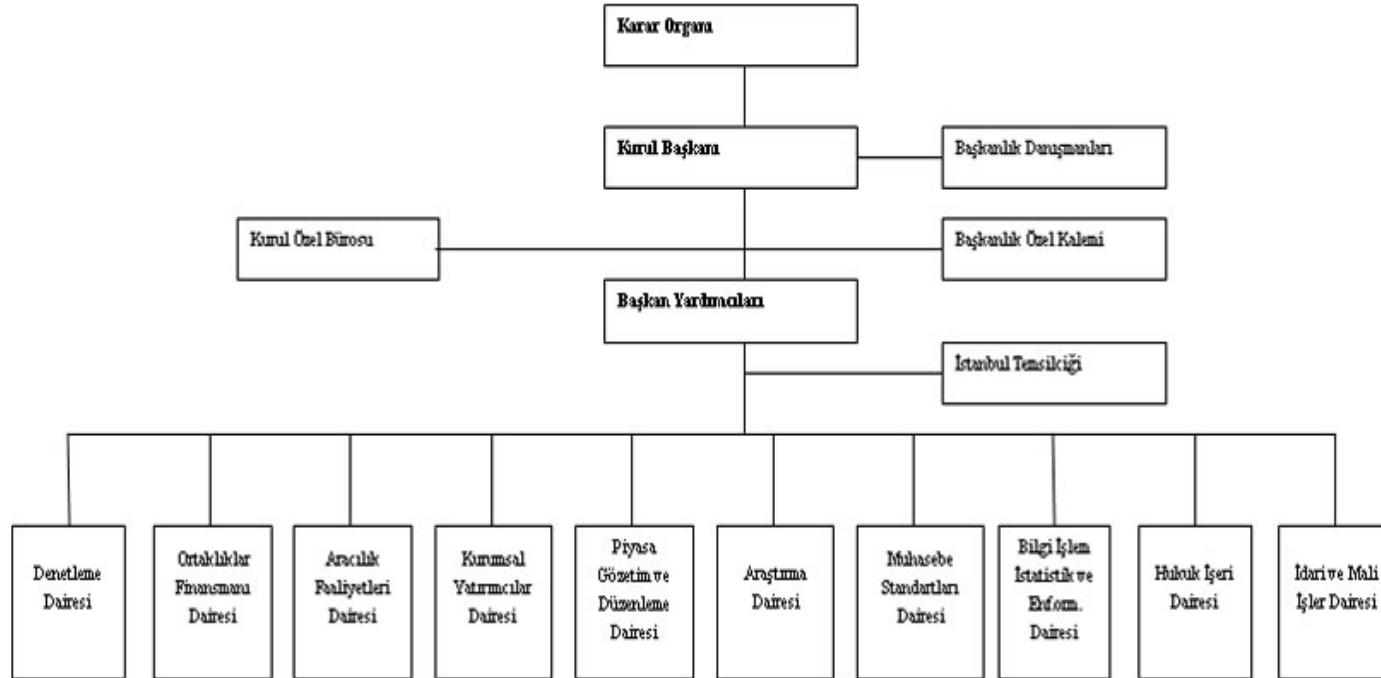
Belirli ölçülerde yönetsel ve mali özerklikleri olan, kamusal yetki ve yöntemlerle çalışan sermaye piyasası kurulları; sermaye piyasasının güven, açıklık ve kararlılık içinde çalışmasını, tasarruf sahiplerinin hak ve yararlarının korunmasını düzenlemek ve denetlemekle görevlendirilmektedirler. Ülkemizde, 28.07.1981 günlü, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Yasası ile Sermaye Piyasası Kurulu oluşturulmuştur.

B. KURULUN OLUŞUMU VE İŞLEVİ

Kurul, ilgili bakanlıkça önerilen 4 aday arasından 2; Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından önerilecek ikişer aday arasından birer kişi olmak üzere Bakanlar kurulunca atanacak 7 kişiden oluşur.

Bakanlar Kurulu, adaylardan birini başkan olarak atar. Kurul Başkanı hem karar organının hem de yönetimin başı olup, onun önerisiyle üyelerden birisi ikinci başkan olarak seçilir.

Kurulun örgüt şeması aşağıda gösterilmiştir.

Kurulun giderleri, Özel Hesap adı altındaki bir hesaptan karşılanmaktadır. Menkul kıymet ihraççıları bu Özel Hesaba Kurulca kayda alınan, satışı yapılacak sermaye piyasası araçlarının binde üçü oranında ücret ödemektedirler. Halka sunulacak menkul kıymetlerin Kurul kaydına alınması zorunludur.

Kayda alınması gereken işlemler; hisse senetlerinin veya borçlanma araçlarının şirketler tarafından ihracı, halka arz; varlığa dayalı menkul kıymet, oydan yoksun hisse senedi ve hisse senedi ile değiştirilebilir tahvil ihracı; gayrimenkul yatırım ortaklıklarının, yatırım ortaklıklarının ve yatırım fonlarının menkul kıymet ihraçlarıdır.

Menkul kıymetlerin halka sunumunda yatırımcıya açıklanacak önemli bilgiler izahnamede yer almaktadır. Yatırım fonları ve ortaklıkların dağıtacağı izahnamede ise; portföyün nelerden oluştuğu, yatırım ölçütleri, alış ve satış komisyonu tutarı, yönetim ücretleri gibi bilgiler bulunmaktadır.

Kurul, kamuyu aydınlatmak amacıyla şirketlerin; yıllık, altı aylık ve üç aylık dönemlerde açıkladıkları mali tablolarında yer alan bilgilerinin doğruluğunu incelemekte, muhasebe kayıtlarının gerçek durumu yansıtmasını sağlamak için gerektiğinde bağımsız denetim kuruluşlarından da yararlanmaktadır.

Kurul, sermaye piyasası faaliyetinde bulunacak yatırım ortaklıkları ve yatırım fonları, gayrimenkul yatırım ortaklıkları, portföy yönetim şirketleri, yatırım danışmanlığı şirketleri, aracı kurumlar, derecelendirme şirketleri, genel finans ortaklıkları, bağımsız denetleme kuruluşları, risk sermayesi yatırım fonu ve ortaklıklarının kuruluşuna ve faaliyete geçmesine izin vermektedir.

Borsalardaki fiyat hareketliliği, kamuya açıklanmamış bilgiler kullanılarak yapılan işlemler (içerden öğrenenlerin ticareti), zamanında yapılamayan kamu açıklamaları, hisse senetleri fiyatları üzerinde manipülasyon yapılması, yanıltıcı veya yanlış bilgiler yayılması, Kurul düzenlemelerine aykırı uygulamalara girişilmesi, yetkisiz halka sunumlar, yanlış bilanço açıklamaları gibi konular Kurulca incelenip yatırımcıya zarar verecek davranışlar olarak değerlendirilmektedir.

Kurul, yaptığı denetimler sonucunda; yaptırım uygulayabilir, dava açabilir, uyarıda bulunabilir ya da verilmiş izinlerin kaldırılması, oluşan zararın ödenmesinin istenmesi, mahkemenin varlıkların dondurulması isteminde bulunulması, sermaye piyasası faaliyetinin durdurulması gibi önlemler alabilir.

C. KURUL MEVZUATI

Kurulun temel mevzuatı; Sermaye Piyasası Yasası, Türk Ticaret Yasası ve 91 sayılı KHK'dir. Bunun yanında; Bankalar Yasası, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Yasası, Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Yasa, Özelleştirme Yasası, Finansal Kiralama Yasası, Rekabetin Korunması Hakkında Yasa ve diğer bazı yasalarda da sermaye piyasaları ile ilgili düzenlemeler vardır.

Kurulun öteki mevzuat kaynakları ise; Bakanlar Kurulu Kararları ve Sermaye Piyasası Kurulu yanında yetkili bazı kurumlar tarafından çıkarılan yönetmelik ve tebliğlerdir.

2. KURUL BİRİMLERİNİN GÖREVLERİ VE ÇALIŞMALARI

A. KURUL KARAR ORGANININ GÖREVLERİ

Kurul karar organının mesleki ve yönetsel görevleri bulunmaktadır.

Mesleki görevler; sermaye piyasalarının düzenlenmesi ve denetlenmesi amacıyla hazırlanan mevzuatı, denetim elemanlarınca hazırlanan raporları, sermaye piyasası kuruluşlarının izin başvurularını değerlendirip, karara bağlamaktır.

Yönetmelik görevler ise; ana hizmet birimlerinin çalışma programlarını kesinleştirmek, hukuksal ve mali konularla ilgili diğer işleri yerine getirmektir.

B. KURUL BAŞKANININ GÖREVLERİ

Kurul Başkanı; hizmet birimlerinin organizasyonunu ve eşgüdümünü gerçekleştirmek, Kurul kararlarının gereğini yerine getirmek, Kurul gelirlerinin toplanmasını ve giderlerin yapılmasını sağlamak, Kurulu temsil etmekle görevlidir.

Kurul başkan yardımcıları ise kendilerine bağlanmış hizmet birimlerinin uyumlu ve etkili biçimde çalışmalarını sağlamakla yükümlü tutulmuşlardır.

C. ANA HİZMET BİRİMLERİNİN GÖREVLERİ VE ÇALIŞMALARI

1. Denetleme Dairesi Başkanlığı

Denetleme Dairesi; Sermaye Piyasası Yasasına tâbi anonim ortaklıklar ile diğer sermaye piyasası kurum ve kuruluşlarının işlem ve hesaplarını Kurul adına incelemek ve denetlemekle görevlidir.

Sermaye Piyasası Yasasının 4. maddesinde, ihraç ve halka arz olunacak sermaye piyasası araçlarının Kurula kaydettirilmesinin zorunlu olduğu kurala bağlanmış, 45. maddesinde ise, sermaye piyasası faaliyet ve işlemlerinin denetimi konusunda Kurul yetkili kılınmıştır.

Denetimler sonucunda düzenlenen raporlar Kurulun karar organına sunulmakta, alınan karara göre yaptırımlar uygulanmaktadır.

Piyasada faaliyet gösteren sermaye piyasası kurumlarının risk yapısını ölçülmesi, menkul kıymet işlemlerindeki olağandışı değişmelerin incelenmesi, kredili menkul kıymet işlemlerine ilişkin risk durumunun saptanması gibi konulara yönelik tarama denetimleri de Denetim Dairesi Başkanlığınca yapılmaktadır.

Çizelge-4: Denetleme Dairesi Başkanlığının Çalışmaları			
Faaliyetler	2002	2003	2004
Aracı kurum denetimi	19	29	27
İzinsiz sermaye piyasası faaliyeti	9	10	2
Halka açık şirket denetimi	11	31	49
Kurul kaydına alınmaksızın yapılan halka arzların denetimi	11	20	13
Sorunlu halka arz denetimi	2	--	--
İçeriden öğrenenlerin ticareti	7	7	2
Manipülasyon	115	159	134
İMKB'nin denetimi	1	1	1
Takasbank denetimi	1	1	3

İstanbul Altın Borsası denetimi	2	1	5
Merkezi Kayıt Kuruluşu	-	-	1
Aracı Kuruluşlar Birliği	-	-	1
Diğer	129	70	52
Masak denetimleri	11	14	19
Toplam	318	343	309

Halka açık Şirketlerin denetiminde, özellikle örtülü kazanç aktarımı konusu üzerinde durulmaktadır. Aracı kurum denetimlerinde ise, mali durum incelemesi ve müşteri yakınmalarına yönelik denetimler yapılmaktadır. İÇeriden Öğrenenlerin Ticaretine, izinsiz sermaye piyasası faaliyetlerine yönelik denetimler ile İMKB, Takasbank, İstanbul Altın Borsası, Aracı Kuruluşlar Birliği ve Merkezi Kayıt Kuruluşunun denetimleri de bu birimce gerçekleştirilmektedir.

Denetimler sırasında, bazı Şirketlerin Kurula kayıt yükümlülüğüne uymaksızın, çoğunluğu yurt dışında yerleşik vatandaşlardan; hisse senedi, ortaklık belgesi, kâra iştirak makbuzu gibi belgeler karşılığında para topladıkları saptanmıştır. Bu kapsamda 67 Şirket denetlenmiştir. 11 Şirketin denetimi ise devam etmektedir.

Kurul kaydına alınmadan menkul kıymet satılması veya bunun için yatırımcılara çağrıda bulunulması izinsiz halka arz kapsamına girmekte olup, bu suçu iŐleyenler 2499 sayılı Yasanın 47/A-4 maddesine göre 2 yıldan 5 yıla kadar hapis ve ağır para cezası ile cezalandırılmaktadır.

2002-2004 yılları arasında; 2449 sayılı Yasanın 47. maddesinin değişik fıkra ve bentlerine aykırı davranıştan 108, Türk Ticaret Yasasının 67. maddesine aykırı davranıştan 17, Türk Ceza Yasasının 345, 346, 503, 510. maddelerine aykırı davranışlardan toplam 33 ceza davası açılmıştır.

Ceza davaları yanında Kurula kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeksizin yapılmış ihraç, halka arz ve satış işlemleri nedeniyle, 2499 sayılı Yasanın 46/a maddesi çerçevesinde bu tür işlemlerin doğurduğu sonuçların iptali için 12 Şirket hakkında hukuk davaları açılmış, 46/e maddesi uyarınca bu Őirketlere ilişkin açıklanmamış bilgi ve düzenlemelere aykırılıklar kamuoyuna duyurulmuş, 46/j maddesi uyarınca Şirket genel kurullarına gözlemci gönderilmiştir.

2499 sayılı Yasanın 11/3. maddesinde; bu Yasaya tabi ortaklıkların menkul kıymetlerinin ikinci el piyasasının oluştuğunun anlaşılması durumunda Kurulun, bu ortaklıkların menkul kıymetlerine borsada işlem görme koşulunu getirilebileceği öngörülmektedir.

2. Ortaklıklar Finansmanı Dairesi Başkanlığı

Bu Daire; Sermaye Piyasası Yasasına tâbi ortaklıkların menkul kıymetlerinin halka arzı ve ihracına ilişkin işlemlerin düzenlenmesi ve izin verilmesi; kamuyu aydınlatma ilkeleri çerçevesinde ortaklıkların kamuya açıkladıkları bilgilerin izlenmesi; izin sonrası mali tablo ve raporların gözden geçirilmesi; ortaklıkların muhasebe, kayıt ve belge düzeniyle ihraç edebilecekleri yeni menkul kıymet türlerine ilişkin düzenlemelerin yapılması; mevcut hisse senetlerini halka sunacak gerçek ve tüzel kişilerin ihraç ve halka arz sürecine ilişkin işlemlerinin düzenlenmesi; menkul kıymet stoklarının izlenmesi; küçük ortaklıklarla ilgili özel mali tablo, rapor, kamuyu aydınlatma ve izin standartlarının saptanması ile görevlidir.

Birimin, halka açık anonim ortaklık başvurularına ilişkin çalışmaları aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-5: Halka Açık Anonim Ortaklık Başvurularına İlişkin Çalışmalar						
Başvuru Türü	2002		2003		2004	
	YB	SB	YB	SB	YB	SB
Menkul kıymetlerin kayda alınması	209	211	219	202	320	313
kss' ye geçiş ve tavan yükseltme	50	51	56	61	45	42
Birleşme, devir ve bölünme	18	16	12	11	10	10
Çağrıda bulunma veya muafiyet	36	32	27	24	23	21
Esas sözleşme değişiklikleri	197	197	164	132	247	243
çuş per. his. sen. edindirme işlemleri	8	8	7	7	6	6
Ortaklığın kayda alınması	2	7	1	-	8	6
Ortaklığın kayıttan çıkarılması	20	23	27	23	34	31
Kağıt ithal izni	108	108	70	70	89	89
Portföyden satış	226	226	132	132	4	4
İşlem yasaklı hisse senetlerinin satışı	69	69	10	10	14	14
Toplam	943	948	725	672	800	779
YB= Yapılan Başvuru; SB= Sonuçlandırılan Başvuru.						

3. Aracılık Faaliyetleri Dairesi Başkanlığı

Aracılık Faaliyetleri Dairesi; aracı kurum ve kuruluşların faaliyetlerine izin vermek, bunların sermaye yeterliliği ve risk kontrolüne ilişkin standartlar geliştirmek, gözetim sistemini kurmak ve izlemek, bu kurum ve kuruluşlar ile ihraççı ortaklık ve yatırımcılar arasındaki ilişkileri düzenlemekle görevlidir.

Devlet Bakanlığının 1991 yılındaki bir onayı ile aracı kurum sayısı sınırlandırıldığından yeni kuruluş izni başvuruları değerlendirilmeye alınmamaktadır.

Banka ve aracı kuruluşların Kuruldan her bir faaliyet için ayrı izin almak suretiyle yerine getirebilecekleri aracılık hizmetleri aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-6: Sermaye Piyasası Kurumlarının Aracılık Çalışmaları			
Faaliyet Türü	Ticari Banka	Mevduat Kabul Etmeyen Banka	Aracı Kurum
Borsa içi alım satıma aracılık	+	+	+
Borsa dışı alım satıma aracılık	+	+	+
Halka arza aracılık		+	+

Türev araçların alım satımına aracılık	+	+	+
Repo-Ters Repo	+	+	+
Portföy yöneticiliği		+	+
Yatırım danışmanlığı		+	+
*Hisse senetleri hariç.			

Sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunabilecek aracı kuruluşlar, tüm iş ve işlemleri açısından Kurul düzenlemelerine tâbi iken; bankalar, sadece sermaye piyasası faaliyetleri açısından Kurul düzenlemelerine tâbi tutulmuşlardır.

Aracı kuruluşların faaliyetlerine izin verilmesi konusu Aracılık Faaliyetleri ve Aracı Kuruluşlara İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ ile düzenlenmiştir.

Çizelge-7: Aracılık Faaliyetleri Dairesi Başkanlığının Bazı Çalışmaları			
Yapılan İşlem Türü	2002	2003	2004
Faaliyet izni	24	14	4
Geçici faaliyet durdurma	5	10	12
Yetki/İzin belgesi iptali	59	16	54
Merkez dışı örgüt açma izni	74	33	23
Merkez dışı örgüt kapatma	59	70	32
Ortaklık yapısı değişikliği	88	43	41
Aracı kurumun ana sözl. tadili	83	59	60
İdari para cezası	5	22	26
Uyarı	83	76	110
Görüş bildirme	--	--	87
Toplam	480	343	449

Aracı kurumlar, sermaye yeterliliğine ilişkin hazırlayacakları bilgileri belirli aralıklarla Kurula iletmekle yükümlü tutulmuşlardır.

Çizelge-8: Aracı Kuruluşlara İlişkin Gözetim ve İzleme Çalışmaları			
Faaliyetin Türü	2002	2003	2004
Sermaye yeterliliği tablosu incelemeleri	2904	2808	2620
Aracı kuruluş faaliyet tablosu incelemeleri	4056	3864	3623
Mali tablo incelemeleri	242	234	228
Yerinde yapılan incelemeler	35	100	72

Aracı kurumlar, sermaye yeterliliği çizelgelerindeki bilgilere dayalı olarak; fiyat değişimlerine karşı duyarlılıkları (pozisyon riski), varlıkların ve borçların belirli büyüklüğe ulaşması nedeniyle uğradıkları riskler (yoğunlaşma riski), teminatlandırma riski (karşı taraf riski), döviz fiyatlarına karşı duyarlılıkları (döviz kuru riski) gibi ögeler hesaplanarak izlenmektedirler.

Sermaye yeterliliği tablolarının ve diğer mali tabloların incelenmesi sırasında, gerek görülmesi halinde aracı kurum merkezinde, bilgi ve belgeler ile muhasebe sistemi üzerinde yerinde incelemeler de yapılmaktadır.

İncelemeler sonucunda, aracı kurumların mali durumlarında bozulma saptanırsa; iyileştirilmesi için süre verilmekte, iyileştiremeyen aracı kurumun faaliyeti durdurulmakta, gerektiğinde yetki belgesi iptal edilerek tasfiye süreci başlatılmaktadır.

4. Kurumsal Yatırımcılar Dairesi Başkanlığı

Bu Daire; kolektif yatırım kurumlarının kuruluş ve faaliyetlerine ilişkin kuralları belirlemek, yeni menkul kıymet ve kurumların geliştirilmesi ile ilgili düzenlemeler yapmak, bu kurumların portföylerini yönetecek ortaklıkların kuruluş ve faaliyet izinlerine ilişkin ilkeleri saptamak ve izin vermek, kolektif yatırım kurumlarının ihraç edebilecekleri mali araçların halka arzına izin vermek, kolektif yatırım kurumları ile yönetim şirketlerinin faaliyetlerine ilişkin mali tablo ve rapor standartları ile kamuyu aydınlatma ilkelerini belirlemek, düzenlemek ve izlemekle görevlidir.

Birimin, denetlenen dönemdeki kolektif yatırım kuruluşları başvuruları ve sonuçlarına ilişkin çalışmaları aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-9: 2002 Yılı Kolektif Yatırım Kuruluşları Başvuruları ve Sonuçları										
Başvurunun Türü	Yatırım Fonu		Yat. Ortaklığı		Gayrimenkul Yatırım Ort.		Portföy Yön. Şirketi		Toplam	
	yb	sb	yb	sb	yb	sb	yb	sb	yb	sb
Kuruluş / Dönüşüm	13	12	--	--	1	1	1	1	15	14
Kayda alma	56	53	10	9	4	4	--	--	70	66
Tür değişikliği	12	12	--	--	--	--	--	--	12	12
Birleşme	14	11	--	--	--	--	--	--	14	11
Tasfiye	1	1	--	--	--	--	--	--	1	1
Kurucu değişikliği	1	1	--	--	--	--	--	--	1	1
Sermaye artırım	--	--	--	--	--	--	15	10	15	10
KSS tavan artırım	--	--	2	1	--	--	--	--	2	1
Faaliyet izni	--	--	--	--	--	--	3	3	3	3
Yatırım dan. yetki belg.	--	--	--	--	--	--	1	1	1	1
Toplam	97	90	12	10	5	5	20	15	134	120
Sütun Kodları										
YB= Yapılan Başvuru; SB= Sonuçlandırılan Başvuru.										

Çizelge-10: 2003 Yılı Kolektif Yatırım Kuruluşları Başvuruları ve Sonuçları										
Başvurunun Türü	Yatırım Fonu		Yat. Ortaklığı		Gayr. Yat. Ortaklığı		Portföy Yön. Şirketi		Toplam	
	yb	sb	yb	sb	yb	sb	yb	sb	yb	sb
Kuruluş / Dönüşüm	115	107	2	2	--	--	2	2	119	111
Kayda Alma	143	134	--	--	--	--	--	--	143	134
Tür Değişikliği	3	3	--	--	--	--	--	--	3	3
Birleşme	6	5	--	--	--	--	1	1	7	6
Tasfiye	2	1	--	--	--	--	--	--	2	1
Kurucu Değişikliği	1	1	--	--	--	--	--	--	1	1
Sermaye Artırımı	--	--	8	5	1	1	2	2	11	8
KSS Tavan Artırımı	--	--	2	2	--	--	--	--	2	2
Faaliyet İzni	--	--	--	--	--	--	2	1	2	1
Yatırım Dan. Yetki Belg.	--	--	--	--	--	--	2	2	2	2
Toplam	270	251	12	9	1	1	9	8	292	269

*Emeklilik yatırım fonu başvuruları dahildir.

Çizelge-11: 2004 Yılı Kolektif Yatırım Kuruluşları Başvuruları ve Sonuçları										
Başvurunun Türü	Yatırım Fonu		Yat. Ortaklığı		Gayrimenkul Yatırım Ort.		Portföy Yön. Şirketi		Toplam	
	yb	sb	yb	sb	yb	sb	yb	sb	yb	sb
Kuruluş/ Dönüşüm	38	29	2	1	1	1	-	-	41	31
Kayda Alma	74	61	19	18	4	3	-	-	97	82
Tür Değişikliği	3	3	-	-	-	-	-	-	3	3
Sermaye Artırımı	-	-	16	16	1	1	2	2	19	19
KSS Tavan Artırımı	-	-	9	9	-	-	-	-	9	9
Faaliyet İzni	-	-	1	1	-	-	5	2	6	3
Yatırım Dan. Yetki Belg.	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1
Toplam	115	93	48	46	6	5	7	4	176	148

5. Araştırma Dairesi Başkanlığı

Araştırma Dairesi; Kurulun yetki alanına giren konularda araştırmalar yapmak, Kurulun faaliyet alanı ile ilgili konularda çalışan yurt dışı kurum ve kuruluşlarla ilişkileri yürütmek, mali piyasalardaki gelişmeleri izleyip

bu konularda strateji ve karar oluşum sürecine yardımcı olmak, yeni düzenlemelerin olası etkilerini değerlendirmek ve geleceğe yönelik önerilerde bulunmak, Kurul içi ve Kurul dışı eğitim çalışmalarını yürütmekle görevlidir.

6. Muhasebe Standartları Dairesi Başkanlığı

Bu Daire; Sermaye Piyasası Yasasına tâbi ortaklıkların ve sermaye piyasası kuruluşlarının mali tablo ve raporları ile ilgili standartları saptamak; muhasebe standartları ile ilgili düzenlemeler yapmak; uluslararası standartlara uyum, vergi ve muhasebe amaçlarının ayırılması çalışmalarını yürütmek; muhasebe uygulamalarını izlemek ve bu konuda uygulama birliğini sağlayacak öneriler hazırlamak; muhasebe ve denetim ile ilgili yurt içi ve yurt dışı kurumlarla işbirliği yapmak, bağımsız denetim kuruluşlarının kuruluşuna izin vermek, faaliyetlerini izlemek; bu kurumlarla işbirliği içinde yeni muhasebe ve denetim standartlarının düzenlenmesi çalışmalarını yürütmekle görevlidir.

2499 sayılı Sermaye Piyasası Yasasının Ek-1. maddesi ile kurulan ve 07.03.2002 gününde çalışmalarına başlayan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulunun (TMSK) oluşturulmasından sonra, Muhasebe Standartları Dairesinin bu konudaki yetkileri anılan Kurula geçmiştir.

Birimin denetlenen dönemdeki başlıca çalışmaları; bağımsız denetim kuruluşlarının ve derecelendirme kuruluşlarının izin işlemlerini yürütmek konularında yoğunlaşmıştır. Buna ilişkin bilgiler aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çalışmanın Niteliği	Sayı
Bağımsız denetim kuruluşları listesine alınma	21
Bağ. Den. kuruluşları listesinden çıkma/çıkarılma*	16
Derecelendirme kuruluşları listesine alınma**	1
Bağımsız denetim muafiyeti başvurusu***	133
Bağımsız denetim kuruluşları nezdinde yapılan kalite kontrol çalışmaları	15
<p>* Bu Kuruluşlardan 4'ü inceleme sonucunda listeden çıkarılmış, 12'si ise kendi isteği ile listeden çıkmıştır.</p> <p>** Kurul Karar Organınının 09.04.2004 - 15/414 sayılı Kararı uyarınca, Deminor Rating S.A.nın Türkiye'de kurumsal yönetim ilkelerine uyum derecelendirmesi faaliyetinde bulunması kabul edilmiştir.</p> <p>*** Mali tablolar için bağımsız denetim yükümlülüğünden talep üzerine muaf tutulan, hisse senetleri borsada işlem görmeyen ve kayıtlı sermaye sisteminde bulunmayan halka açık anonim ortaklıklardır.</p>	

Sermaye piyasasında bağımsız denetimle yetkili kuruluşlar listesine alınma istemleri, Kurulca karara bağlanıp kamuoyuna duyurulmaktadır. Ülkemizde, halen bağımsız denetim yetkisine sahip 83 kuruluş bulunmaktadır.

Birim uzmanlarınca, bağımsız denetim kuruluşların kalite kontrolleri de yapılmaktadır.

Sermaye piyasasında derecelendirme faaliyetinde bulunma istemiyle Kurula yapılan başvurular; bu Birimce incelenmekte, Seri: VIII, No:40 sayılı Tebliğdeki koşulları sağlayanlar Kurul kararıyla derecelendirme kuruluşları listesine alınmaktadır.

7. Piyasa Gözetim ve Düzenleme Dairesi Başkanlığı

Piyasa Gözetim ve Düzenleme Dairesi; ikinci el piyasaları izlemek ve gözetlemek; yatırımcının en az maliyetle ve güvenli şekilde piyasalarda işlem yapması için gereken düzenlemeleri yapmak; her tür menkul kıymet için ulusal bir piyasanın ve borsa dışı organize piyasaların oluşmasını sağlayıcı önlemler almak; yeni borsaların açılması önerisinde bulunmak ve izlemek; uluslararası menkul kıymet piyasaları ile eşgüdüm sağlamak; takas ve saklama işlemleri ile ilgili düzenlemeler yapmak ve izlemekle görevlidir.

Dairenin görev alanıyla ilgili kuruluşlar; İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB), İstanbul Altın Borsası (İAB), Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası A.Ş (VOBAŞ), İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş (TAKASBANK), Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş (MKK), Yatırımcıları Koruma Fonu (YKF), Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Piyasası gibi kuruluşlardır.

Piyasa Gözetim ve Düzenleme Dairesinin bazı çalışmaları aşağıdaki çizelgelerde gösterilmiştir.

Çizelge-13: Piyasa Gözetim ve Düzenleme Dairesinin Mevzuat Hazırlık Çalışmaları			
İlgili Kuruluş	2002	2003	2004
İMKB	5	3	5
İAB	-	2	1
KOBİ Piyasası	-	1	-
MKK	-	2	2
VOBAŞ	-	1	2
YKF	2	1	-
Toplam	7	10	10

Çizelge-14: Piyasa Gözetim ve Düzenleme Dairesince Hazırlanan Müzekkere ve Raporlar			
Konu	2002	2003	2004
Müzekkere	38	32	56
Rapor	-	9	12
Toplam	38	41	68

Çizelge-15: Piyasa Gözetim ve Düzenleme Dairesinin Gözetim Çalışmaları			
Konu	2002	2003	2004
Gözetim bildirim formu	24	30	43
Gözetim çalışma notu	7	28	47
Toplam	31	58	90

Birim, piyasa gözetim çalışmaları kapsamında, hisse senedi fiyatlarında olağandışı gelişmeler saptadığında, şüpheli fiyat ve miktar hareketlerini daha ayrıntılı incelemesi için Denetleme Dairesine bildirmektedir.

8. Hukuk İşleri Dairesi Başkanlığı

Hukuk İşleri Dairesi; danışmanlık yapmak, Sermaye Piyasası Yasasına tâbi ortaklıkların ve sermaye piyasası kurum ve kuruluşlarının Kurula yaptıkları başvurulara ve bu ortaklıklarda yapılan denetleme faaliyeti sonuçlarına ilişkin olarak hukuksal konularda görüş bildirmek, ortaklık esas sözleşme ve değişiklik tasarılarını incelemek, Kurulun taraf olduğu uyuşmazlıkları takip etmekle görevlidir.

Birimin denetime tâbi dönemdeki çalışmalarına ilişkin bazı bilgiler aşağıdaki çizelgelerde gösterilmiştir.

Çizelge-16: Hukuk İşleri Dairesi Başkanlığının Dava ve Suç Duyurularına İlişkin Çalışmaları			
Çalışmanın Türü	2002	2003	2004
Kurul aleyhine açılan idari davalar	282	457	285
Kurul aleyhine İmar Bankası nedeniyle açılan tam yargı davaları	--	303	12.170
Kurul aleyhine açılan hukuk davaları	1	4	30
Kurul tarafından yapılan suç duyuruları	124	158	124
Kurul tarafından açılan hukuk davaları	12	12	22
Toplam	419	934	12.631

Çizelge-17: Kurul Tarafından Yapılan Suç Duyuruları ve Açılan Kamu Davaları			
Suç Duyurusunun Türü	2002	2003	2004
İçeriden öğrenenlerin ticareti	1	1	2
Manipülasyon	78	93	77
Diğer	45	64	45

Toplam	124	158	124
---------------	------------	------------	------------

Çizelge-18: Kurul Tarafından Yapılan Suç Duyuruları ve Kamu Davalarının Son Durumu			
Yargı Aşaması	2002	2003	2004
Savcılık incelemesinde	41	67	78
Yargılaması devam eden	40	84	46
Karara bağlanan	43	7	--
Toplam	124	158	124

Hisseleri sermaye piyasalarında işlem görmekte iken; 2002 yılında dağıtım tesisleri işletme hakkı iptal edilen Aktaş Elektrik Ticaret A.Ş. ile 2003 yılında imtiyaz sözleşmeleri iptal edilen Çukurova Elektrik A.Ş., Kepez ve Antalya Havalisi Elektrik Santralleri T.A.Ş.'nin hisse senetlerine sahip olan yatırımcılar zarara uğratıldıkları gerekçesiyle Kurul aleyhine dava açmışlardır. Bu davalara ilişkin bilgiler aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-19: İmtiyaz Sözleşmeleri Feshedilen Enerji Şirketleri Hissedarlarının Kurul Aleyhine Açtıkları Davalar						
Şirketin Adı	İdari Davalar			Hukuk Davaları		
	Yargılaması Devam Eden	Reddedilen	Toplam	Yargılaması Devam Eden	Reddedilen	Toplam
Çukurova	230	25	255	1	3	4
Kepez	77	2	79	-	-	-
Çukurova+ Kepez	4	1	5	-	-	-
Aktaş	23	57	80	-	1	1
Genel Toplam	334	85	419	1	4	5

Hisseleri sermaye piyasalarında işlem görürken BDDK tarafından Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen; Eskişehir Bankası A.Ş., Yaşarbank A.Ş., Demirbank T.A.Ş. ve Toprakbank A.Ş. hisse senetleri sahiplerinin Kurul aleyhine açtıkları davalara ilişkin bilgiler aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-20: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna Devredilen Bankaların Hissedarlarının Kurul Aleyhine Açtıkları Davalar		
	İdari Davalar	Hukuk Davaları

Bankanın Adı	Yargılaması Devam Eden	Reddedilen	Toplam	Yargılaması Devam Eden	Reddedilen	Toplam
Demirbank	1	12	13	1	-	1
Yaşarbank	1	-	1	1	11	12
Toprakbank	2	-	2	-	-	-
Yaşarbank+ Demirbank	-	-	-	-	1	1
Yaşarbank+ Esbank	-	-	-	-	1	1
Toplam	4	12	16	2	13	15

İmar Bankasının karşılıksız DİBS satışlarına bağlı olarak yatırımcıların Kurul aleyhine açtıkları dava sayısı ise 12.170'e ulaşmıştır.

9. Bilgi İşlem İstatistik ve Enformasyon Dairesi Başkanlığı

Bu Daire; Kurul hizmetleri için gerekli bilgisayar ortamını hazırlamak; Kurulun görev alanına giren konulardaki bilgi, belge, yayın ve istatistikleri toplamak, bunları bilgisayar ortamına aktararak veri tabanları oluşturmak; toplanan verileri derleyerek istatistik raporları hazırlamakla görevlidir.

Uluslararası sermaye piyasaları ile daha kolay ilişki kurmak amacıyla mevcut teknik alt yapının güçlendirilmesi için Sermaye Piyasaları Bilgi Sistemleri adı altında bir proje başlatılmıştır. Bu proje; uzman bilgi sistemleri ve kurumsal bilgi sistemleri adı altında birçok alt projeden oluşmaktadır.

Halen kullanılan işletim sistemlerin yanında, sermaye piyasalarına ilişkin önemli tüm bilgilerin Ankara'da toplanması ve yedeklenmesi amacıyla acil durum merkezi adı altında yeni bir bilgi sistemleri merkezi daha oluşturulmaya çalışılmaktadır.

D. YARDIMCI HİZMET BİRİMLERİNİN GÖREVLERİ VE ÇALIŞMALARI

1. İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı

Kurulun mali işlemleri, personelin özlük haklarına ilişkin işlemler, her türlü mal ve hizmet satın alımı, hizmet binalarının bakımı ve güvenliğinin sağlanması gibi işlerin yürütülmesiyle İdari ve Mali İşler Dairesi görevlidir.

Maliye Bakanlığınca 02.07.2003 günlü Resmi Gazetede yayımlanan Bütçe Uygulama Talimatında; kurul ve üst kurullarda 01.01.2005 gününden itibaren analitik bütçe sınıflandırılması ve yeni muhasebe planı uygulaması öngörülmüştür.

a) Gelirler

Kurulun gelirleri, 2499 sayılı Yasanın 28/b ve 40. maddelerinde gösterilmiş olup, tüm gelirler özel bir hesapta toplanmaktadır. Menkul kıymet ihraççıları bu hesaba, Kurulca kayda alınan, sermaye piyasası araçlarının ihraç değerinin, 96/857 sayılı Bakanlar Kurulu kararı uyarınca binde ikisi tutarında ücret yatırmaktadırlar.

Ayrıca, borsaların kotasyon ücreti, tescil ücreti ve borsa payından oluşan gelirlerinin %5'i Kurul bütçesine

gelir kaydedilmektedir. Bu oranı %10'a kadar artırmaya ya da daha düşük oranda pay ayırmaya ilgili Bakan yetkilidir.

Çizelge-21: Gelirlerin Yıllara Göre Gerçekleşme Durumu (Milyon TL)		
Yıllar	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Miktar
2002	51.492.880	42.197.582
2003	34.600.000	22.060.867
2004	32.000.000	46.751.687

Gelirlerin yıllar itibarıyla dağılımı aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-22: Gelirlerin Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL)			
Gelirin Türü	2002	2003	2004
Hiz.Karş.Alınan Yasal Ücretler	14.354.641	16.341.832	37.287.739
Hiz. Karş. alınan yasal ücretler	7.952.618	11.144.278	32.021.192
İMKB'den alınan yasal ücretler	6.386.701	5.178.827	5.262.020
İAB'den alınan yasal ücretler	15.322	18.727	4.527
Demirbaş ve Hizmet Satış Hasılatı	1.325.654	3.048.435	6.392.606
Diğer Gelirler	398.901	622.062	1.033.840
Faiz gelirleri	265.330	283.043	541.703
Kira gelirleri	85.343	295.233	401.546
Ceza gelirleri	189	2.200	801
Diğer çeşitli gelirler	48.039	41.586	89.790
Toplam	16.079.196	20.012.329	44.714.185
Önceki yıldan devreden nakit	8.625.506	2.048.538	2.037.502
Borç olarak sağlanan kaynaklar	17.492.880	--	-
Genel Toplam	42.197.582	22.060.867	46.751.687

b) Giderler

Kurulun giderleri aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-23: Toplam Giderlerin Yıllara Göre Dağılımı (Milyon TL)		
Yıllar	Bütçe Ödeneği	Gerçekleşen
2002	51.492.880	39.448.359
2003	34.600.000	23.932.308
2004	32.000.000	28.266.175

Bütçe ödeneklerinin yıllara göre gerçekleşme oranları yaklaşık olarak; 2002 yılı için %77, 2003 yılı için %69 ve 2004 yılı için %88 olmuştur.

Giderlerin; 2002 yılında %54'ü, 2003 yılında %99'u ve 2004 yılında %97'si cari giderlerden oluşmuştur.

Personel giderlerinin yıllara göre dağılımı aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-24: Personel Giderlerinin Yıllara Göre Dağılımı		
Yıllar	Gider Miktarı (Milyon TL)	Toplam Gidere Oranı (%)
2002	14.764.080	69.43
2003	18.719.128	79.34
2004	20.500.127	74.48

c) Bilanço

Kurulun, denetlenen yıllara ilişkin bilançoları aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-25: Denetlenen Yıllara İlişkin Bilanço Özetleri (Milyon TL)			
	2002 Yılı	2003 Yılı	2004 Yılı
AKTİF HESAPLAR			
Kasa	693	1.670	1.464
Banka	1.103.310	98.593	4.170.195
T.C Merkez Bankası	169.552	30.647	13.912
T.C Ziraat Bankası	350.676	60.393	-
T. İş Bankası	583.082	7.553	9.557
T.Vakıflar Bankası	-	-	4.146.726

Menkul kıymetler	944.536	1.937.239	670.111
Alacaklar	8.715.767	5.727.959	982.792
Gerçek ve Tüzel Kişilerden Alacaklar	8.131.994	5.059.080	348.578
Personelden Alacaklar	6.338	28.849	31.485
İŞ ve SipariŐ Avansları	577.435	640.030	602.729
Maddi Duran Varlıklar	19.143.059	19.110.103	19.318.394
Binalar	17.919.015	18.007.234	17.918.099
Arsa ve Araziler	16.971	16.971	25.161
İnŐa Halindeki Binalar	8.190	8.190	-
Taşıtlar	46.032	39.805	20.656
DemirbaŐlar	1.152.851	1.037.903	1.354.478
Stoklar	59.560	20.671	174.025
Gelecek Yıllara Ait Giderler	426.687	692.196	727.588
Verilen Depozito ve Teminatlar	140	4.177	4.177
Gelir Reeskontları	-	4.153	11.789
Nazım Hesaplar (Özel KarŐılıklar)	32.688	68.409	61.078
AKTİF HESAPLAR TOPLAMI	30.426.440	27.665.170	26.121.613
PASİF HESAPLAR			
SPK Özel Hesabı	3.737.650	-612.820	17.714.605
Amortismanlar	779.269	1.202.430	1.684.220
Yılı Amortismanları	480.666	471.187	497.334
BirikmiŐ Amortismanlar	298.603	731.243	1.186.886
Muvakkat Hesaplar	18.051.915	2.013.731	1.402.247
Vergi Dairesi	282.150	341.338	365.289
Eğitime Katkı Payı	-	834.017	-
Özel İŞlem Vergisi	-	834.020.	-
Finansal Faaliyet Harçları	-	-	1.033.053
Diğer Borçlar (*)	17.769.765	4.356	3.905
Alınan Avanslar	-	20.192.880	5.154.413
Alınan Depozito ve Teminatlar	25.733	8.783	14.118
Gelecek Yıllara Ait Gelirler	7.799.185	4.791.757	-
Verilen Çekler	-	-	548
Bütçe Emanetleri	-	-	90.384

Nazım Hesaplar (Teminat Mektupları)	32.688	68.409	61.078
PASİF HESAPLAR TOPLAMI	30.426.440	27.665.170	26.121.613

Bilançodaki menkul kıymetler hesabı, Kurulun nakit fazlasının yatırım fonu hesaplarında değerlendirilmesi karşılığında ilgili bankadan alınan fon kalıntısını göstermektedir. Stoklar hesabı ise, kırtasiye ve malzeme stoklarından oluşmaktadır.

d) Personel İşleri

Sermaye Piyasası Kurulu Personel Yönetmeliğinin 6. maddesinde istihdam biçimleri; sürekli personel, sözleşmeli personel, yarı zamanlı personel ve geçici personel olarak belirlenmiştir.

Kurulda genel uygulama; yarışma sınavı ile mesleğe alınan ve yeterlik sınavından sonra "uzman" unvanını kazanan meslek personeli ile sınavla alınan sürekli personel görevlendirilmesi biçiminde olmuştur.

Kurul personelinin mali hakları Personel Yönetmeliğine göre yürütülmektedir. Aylığın hesaplanmasında kullanılan katsayılar açısından; 04.07.2001 günlü, 631 sayılı KHK'nin 14. maddesinde, üst kurul başkan, üye ve çalışanlarına her ne ad altında olursa olsun yapılan ödemelerin toplamının 657 sayılı Yasaya tâbi en yüksek Devlet memurlarına yapılan ödemeler toplamını geçemeyeceği öngörülmüştür. Maaş ve ücret hesaplamaları 13 Mart 2004 günlü, 25401 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2004/6963 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre yapılmaktadır.

Kurulun personel kadrosu (başkan ve üyeler hariç) 739 kişi olup, bunun 436'sı dolu, 303'ü boştur. Kadroların dağılımı aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-26: Kadroların Bazı Görev Unvanlarına Göre Dağılımı			
Kadro Unvanı	Toplam	Dolu	Boş
Kurul Başkan Yardımcısı	5	4	1
Kurul Başkanlık Danışmanı	11	5	6
Daire Başkanı	10	6	4
İstanbul Temsilcisi	1	-	1
Daire Başkan Yardımcısı	11	6	5
Başuzman	50	38	12
Uzman	170	118	52
Uzman Yardımcısı	76	31	45
Müdür	17	10	7
Müdür Yardımcısı	14	6	8
Şef	34	15	19

Şef Yardımcısı	10	3	7
Diğer	330	194	136
Toplam	739	436	303

Son dört yılda Kurum personel hareketlerine ilişkin bilgiler aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-27: Personel Hareketleri				
Yıllar	Atananlar		Ayrılanlar	
	Açıktan	Naklen	Emekli	Diğer
2001	26	17	2	6
2002	17	12	3	6
2003	23	6	5	4
2004	--	4	3	7
Toplam	66	39	13	23

Meslek personelinin toplam personele oranı; 2002 yılı için %46, 2003 ve 2004 yılları için %49'dur. Personelin eğitim durumuna ilişkin bilgiler aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-28: Personelin Eğitim Durumu		
Öğrenim Durumu	Personel Sayısı	Oran (%)
Doktora	14	3
Y. Lisans	88	20
Lisans	234	54
Ön Lisans	14	3
Lise	55	13
Ortaokul	26	6
İlkokul	5	1
Toplam	436	100

Daire başkanlıkları ve yardımcılıkları genel olarak vekaleten yürütülmektedir.

e) Hizmet Binaları ve Lojmanlar

Kurul, Ankara'da İMKB'den kiralanmış olan ana hizmet binası, İstanbul'da TMSF'den satın alınan temsilcilik binası olmak üzere iki ayrı binada hizmet vermektedir. Merkez binanın yıllık kira bedeli, Sermaye Piyasası

Yasasının 40. maddesi gereğince Kurul bütçesine gelir olmak üzere İMKB gelirinden yapılan %5 kesintinin % 30'u kiraya mahsup edilmek suretiyle ödenmektedir. Kurulun hizmet binası için ödenen kira bedelleri aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-29: Ana Hizmet Binasının Kira Tutarları (Milyon TL)			
Yıllar	İMKB'den Tahsil Edilen % 5 Oranındaki Kurul Payı	Yıllık Kira Bedeli	Aylık Kira Bedeli
2003	2.589.413	(*)258.941	64.735
2004	2.631.010	789.303	65.775

*** Kurul yeni hizmet binasına 01 Eylül 2003 gününde taşındığı için 2003 yılındaki kira bedeli 4 aylıktır.**

Kurulun toplam lojman sayısı 144 olup, bunun 104'ü Ankara'da, 40'ı İstanbul'dadır. Bunların 14'ü boş durumdadır.

f) Mal ve Hizmet Alımları

Kurulun 2002 yılı alımları; Sermaye Piyasası Kurulu Fon, Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 69 ve 71. maddeleri uyarınca gerçekleştirilmiş, 01.01.2003 gününden itibaren de 4734 sayılı Kamu İhale Yasasına göre yapılmıştır.

2003 ve 2004 yıllarındaki telefon, internet, doğalgaz, elektrik, su abonelikleri 4734 sayılı Yasanın 22. maddesine göre doğrudan temin yoluyla; küçük çaplı gereksinimler ise doğrudan piyasadan karşılanmıştır.

g) Taşıtlar

Kurul hizmetleri için kullanılan 18 taşıttan 15'i Kurulun kendi kaynaklarıyla sağlanmış, kalan 3 taşıttan 2'si İMKB'ce tahsis, 1'i hibe edilmiştir.

h) Harcırak Ödemeleri

Kurul personelinin ve harcıraha hak kazanan aile bireylerinin yol giderleri ile gündelikleri, Personel Yönetmeliğinin 77. maddesi uyarınca kurul karar organı tarafından belirlenmekte, belirlenmeyen konularda 6245 sayılı Harcırak Yasası kuralları uygulanmaktadır.

2. Kurul Özel Bürosu

İdari ve Mali İşler Dairesine bağlı olan Kurul Özel Bürosu, Kurul üyelerine destek hizmeti sunmakta ve Kurul toplantılarına ilişkin işleri yürütmektedir.

2002 yılında 62, 2003 yılında 66, 2004 yılında 51 Kurul toplantısı yapılmış ve sırasıyla 1747, 1638 ve 1750 karar alınmıştır. Kurul toplantılarında alınan kararların ilgili birimlere göre sayısal dağılımı aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-30: Kurul Kararlarının İlgili Birimlere Göre Dağılımı			
Birimler	2002	2003	2004
Denetleme Dairesi Başkanlığı	341	325	385
Ortaklıklar Finansmanı Dairesi Başkanlığı	563	486	530
Aracılık Faaliyetleri Dairesi Başkanlığı	269	272	279
Kurumsal Yatırımcılar Dairesi Başkanlığı	163	202	201
Araştırma Dairesi Başkanlığı	35	24	24
Muhasebe Standartları Dairesi Başkanlığı	46	45	53
Piyasa Gözetim ve Düzenleme Dairesi Başkanlığı	39	35	64
Hukuk İşleri Başkanlığı	69	63	44
Bilgi İşlem İstatistik ve Enformasyon Dairesi Başkanlığı	1	4	18
İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	92	90	77
IOSCO	--	4	10
Avrupa Birliği	3	3	13
Dış İlişkiler ve Eğitim Grubu	43	28	9
Lisanslama ve Sicil Grubu	3	9	7
Diğer	80	48	36
Toplam	1747	1638	1750

E. ÇALIŞMA GRUPLARI

Yönetmeliğin 105. maddesine göre, geçici nitelikte beş ayrı çalışma grubu oluşturulmuştur. Bunlar; Dış İlişkiler ve Eğitim Grubu, Avrupa Birliği Daire Başkan Yardımcılığı, IOSCO Grubu, Bilgi Edinme Birimi, Lisanslama ve Sicil Grubudur.

1. Dış İlişkiler ve Eğitim Grubu

Bu grup; Kurulun yurt dışı eğitim işbirliği ilişkilerini ve personelin eğitim işlerini yürütmek amacıyla kurulmuştur. Birimin çalışmalarına ilişkin bazı bilgiler aşağıdaki çizelgelerde gösterilmiştir.

Çizelge-31: Dış İlişkiler ve Eğitim Grubunun Yurt Dışına Yönelik Faaliyetlerinin Sayısal Durumu			
Faaliyetin Türü	2002	2003	2004
Yüksek lisans	6	7	--
Wharton School	14	--	--
Konferans-toplantı	91	79	97

Tanıtım ve bilgilendirme toplantıları	3	2	3
---------------------------------------	---	---	---

Çizelge-32: Dış İlişkiler ve Eğitim Grubunun Yurt İçine Yönelik Faaliyetlerinin Sayısal Durumu			
Faaliyetin Türü	2002	2003	2004
Tanıtım ve bilgilendirme	26	59	44
Meslek personeli giriş sınavı	1	--	--
Meslek içi eğitim programı	1	1	1
Yeterlik etüdü danışmanlık	55	37	19
Yeterlik sınavı org.	1	1	1
Meslek personeli seminerleri	--	1	1

2. Avrupa Birliği Daire Başkan Yardımcılığı

Bu birim; Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ve diğer kamu kurumları ile eşgüdüm sağlamak, AB düzenlemelerine uygunluk açısından görüş vermek, AB hukukuna uyum için gerekli inceleme ve araştırmaları yapmak amacıyla kurulmuştur.

3. IOSCO Grubu

Bu grup; Uluslararası Sermaye Piyasaları Örgütünün (IOSCO) Genel Sekreterliği ile Kuruluş bünyesindeki komiteler ve çalışma gruplarıyla ilişkileri yürütmek; çalışma gruplarını yönlendirici faaliyetlerde bulunmak ve öneriler geliştirmek; Kurulca yapılan düzenlemelerin uluslararası ilkelere uygunluğu açısından değerlendirmelerde bulunmak amacıyla kurulmuştur.

4. Bilgi Edinme Birimi

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Yasası gereğince oluşturulan bu birimin görevleri; yatırımcı ortaklıklar ile ilgili olarak birimler arasında eşgüdüm sağlamak, vatandaşların başvurularına yanıt hazırlamak ve ilgili birimlere yönlendirmektir.

5. Lisanslama ve Sicil Grubu

Sermaye Piyasası Yasasınının 22. maddesinin (l) ve (r) bentlerine göre; Sermaye Piyasası faaliyetlerinde bulunacaklar ve taşınmaz değerlendirme kapsamında faaliyet gösterecek kişi ve kuruluşlar ile sermaye piyasası kurumlarının yönetici ve diğer çalışanlarının mesleki eğitimi, mesleki yeterliliği ve mesleki ehliyetlerini gösterir belge verilmesine ilişkin ilkeleri belirlemek, bu amaçlarla merkez kurmak Kurulun görev ve yetkileri arasındadır.

Bu kapsamda, 11 Ağustos 2001 gününde Seri:VIII, No:34 sayılı Tebliğ yürürlüğe konulmuş ve Lisanslama ve Sicil Grubu oluşturulmuştur.

Kurul karar organınının 09.11.2001 günlü toplantısında alınan 52/1488 sayılı Kararla; lisans belgesi verme, eğitim programlarını düzenleme ve sicil tutma gibi işlemler Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliğine (TSPAKB) devredilmiştir. Sınavlar ise Lisanslama ve Sicil Grubu tarafından düzenlenmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA VE DENETLEME SIRASINDA BELİRLENEN SORUNLAR

1. DEVLET İÇ BORÇLANMA SENETLERİNİN, TÜRKİYE İMAR BANKASI T.A.Ş. TARAFINDAN HALKA SUNUMU

DİBS'lerin ihracına Hazine Müsteşarlığı tarafından karar verilmekte, diğer işlemler Merkez Bankası tarafından gerçekleştirilmektedir.

DİBS'ler fiziki olarak basılmamakta, bunlara ilişkin işlemler TCMB tarafından kayden yürütülmektedir. Bunların bankalar arasındaki transferi, TCMB bünyesindeki Elektronik Menkul Kıymet Transferi (EMKT) sistemi ile elektronik ortamda yapılmaktadır. Nakit hareketi ise Elektronik Fon Transferi (EFT) yöntemi ile yapılmaktadır.

İkinci el piyasada DİBS işlemleri; hem borsa içinde hem de borsa dışında gerçekleştirilebilmektedir.

İMKB Tahvil ve Bono Piyasasında TCMB ile bankalar ve aracı kurumlar doğrudan işlem yapabilmektedir. Banka ve aracı kurumlar müşterileri ile yaptıkları işlemleri genellikle portföylerinden karşılamakta, işlemleri borsa dışında gerçekleştirmektedirler.

Bankaların DİBS kesin alım satım işlemleri TCMB'de sadece bankanın toplu depo hesabı içinde tutulmakta, ayrı bir müşteri depo hesabı bulunmamaktadır.

Bankaların kendi portföyleri için yaptıkları repo işlemlerinin takasında da DİBS depo hesapları kullanılmaktadır. Ancak, müşteriler ile yapılan repo işlemlerine konu DİBS'lerin TCMB'de repo bloke hesabında tutulması gerekmektedir.

2499 sayılı Sermaye Piyasası Yasasınının 31. maddesi uyarınca, sermaye piyasası faaliyetinde bulunacak kurumların Kuruldan izin almaları zorunludur. Bu maddeye aykırı davranışlar, Yasanın 47/A-4 maddesi ile ceza yaptırımına bağlanmıştır.

Türkiye İmar Bankası A.Ş. 04.01.1985'te Kurul tarafından Borsa Üyelik Belgesi verilmesi ile sermaye piyasası kurumu niteliğini kazanmıştır.

Kurulun denetim birimince, T. İmar Bankasında yapılan bir inceleme sonucu düzenlenen 11.09.1990 günlü, I-8/38-7 sayılı Rapor üzerine Kurul; 25.10.1990 gün ve 813 sayı ile Bankanın Borsa Bankerliği Belgesi Verilmesine İlişkin Yönetmeliğin 14/2-b maddesinde öngörülen koşulları yitirdiği gerekçesiyle aracılık faaliyetlerinin durdurulmasına ve borsa üyelik belgesinin iptaline karar vermiştir.

25.10.1990 gününden itibaren Bankanın sahip olduğu devlet iç borçlanma senetleri üzerinde aracılık amacıyla ikincil piyasada yatırımcılarla alım-satım işlemleri yapma yetkisi kalmamasına karşın, faaliyetlerinin durdurulmasından sonra BDDK tarafından yapılan incelemelerde;

- Yetki belgesi olmadığı halde 14.04.1999 - 10.09.1999 günleri arasında müşterileriyle bir kısmı karşılıksız olmak üzere 3.7 trilyon TL repo işlemi yaptığı,

- 170 şubesi aracılığıyla 21.10.2002 - 03.07.2003 tarihleri arasında toplam 1.020 trilyon TL tutarında (vadeye kadar olan faiziyle birlikte 1.358 trilyon TL) DİBS satışı gerçekleştirdiği,

- 03.07.2003 tarihi itibarıyla, müşterilerine bu işlemler nedeniyle olan borcunun 728 trilyon TL (vadeye kadar olan faiziyle birlikte 1.024 trilyon TL) olduğu ve DİBS satış işlemlerinin karşılıksız olduğu

belirlenmiştir.

Bu kapsamda, sorumlular hakkında izinsiz aracılık, güvenci kötüye kullanma ve dolandırıcılık eylemleri nedeniyle suç duyurularında bulunulmuştur.

Bankanın bu işlemlerinden zarar gören yatırımcılar tarafından SPK ve konuyla ilgili öteki kurumlar aleyhine açılan dava sayısı 12.170' tir. Bu davalarda SPK ile ilgili olarak; 2449 sayılı Yasanın 22/g maddesiyle Kurula verilen; "Sermaye Piyasasını ilgilendiren her türlü iletişim aracı ile yapılan yayın, duyuru ve reklamları izlemek ve bunlardan yanıltıcı olduğu saptananları yasaklamak ve gereği yapılmak üzere ilgili kuruluşlara bildirmek," görevinin savsaklandığı ileri sürülmektedir.

İmar Bankası gibi, Sermaye Piyasası Kurumu niteliği bulunmayan Banca Di Roma S.P.A İstanbul Şubesi ve Habib Bank Limited'in SPK mevzuatını ilgilendiren işlemleri, geçmişte Kurul tarafından incelenmiş ve gerekli yasal işlemler yapılmıştır.

2. SERMAYE PİYASALARINDA İŞLENEN SUÇLAR İÇİN ÖNGÖRÜLEN YÖNETSEL PARA CEZASI UYGULAMALARI

2499 sayılı Yasanın 47/A maddesinin birinci fıkrasında; bu Yasaya dayanılarak yapılan düzenlemelere ve Kurulca alınan kararlara aykırı davranışlar için yönetsel para cezası öngörülmüştür. Maddenin ikinci fıkrasına göre ise para cezalarının uygulanmasından önce ilgilinin savunmasının alınması gerekmektedir.

Savunma yapılmasının istenmesine ilişkin bildirimlerde tebligat yasasına uyulmaması ya da suçlamaların açıkça belirtilmemesi nedeniyle para cezası verilmesine ilişkin Kurul kararlarının, yargı yerlerince iptal edildiği örneklere rastlanmıştır.

İdarenin içerik açısından yetersiz ya da yanlış tebligat işlemleri yapmamaya özen göstermesi gerekir.

3. KURUL ÇALIŞANLARININ TARAF OLDUKLARI DAVALARIN YARGILAMA GİDERLERİ

Türkiye İmar Bankasının DİBS satışları nedeniyle açılan davalar sonrasında alınan 22.04.2004 günlü, 497 sayılı Kararda Kurul mensuplarının görevlerinin ifası nedeniyle; "3. gerçek veya tüzel kişiler tarafından haklarında açılmış veya açılacak ya da 3. gerçek veya tüzel kişiler hakkında açtıkları veya açacakları her türlü şahsi dava ve takiplerde avukatlık ücreti ve yargılama giderlerinin Kurulca ödenmesi" öngörülmüştür. Yasal dayanağı ve haklı gerekçesi bulunmayan bu düzenleme, bir ayrıcalık niteliğindedir. Mali özerkliğe sahip kurumlarda da harcamanın, kamu kaynağından yapılmakta olduğu gözden uzak tutulmamalıdır.

Bu karar kapsamında; Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 20.05.2004 günlü iddianamesi ile görevi savsaklama suçundan haklarında Ankara 24. Asliye Ceza Mahkemesinde dava açılan Kurum mensuplarının savunmalarını yapması için vekalet verilen avukata, her sanık için 10.000 dolar + KDV

üzerinden ödeme yapılmasına karar verilmiştir.

24.04.2004 günlü Kararda 3. kişilerin Kurum çalışanları hakkında ya da Kurum çalışanlarının 3. kişiler hakkında "açtıkları veya açacakları her türlü şahsi dava ve takiplerden" söz edilmektedir. Ceza yargılamasında hangi suçlar hakkında suçtan zarar görenlerce şahsi dava açılacağı Ceza Muhakemeleri Usulü Yasasının 344. maddesinde gösterilmiştir. Görevi savsaklama suçu şahsi dava yoluyla takip edilen bir suç niteliğinde değildir. Öte yandan, suçtan zarar gören konumundaki Kuruma, avukatlık ücreti ve yargılama giderini ödettirmek bir çelişkidir. Kaldı ki, 24.04.2004 günlü Karar, bu tür ceza davalarını kapsamadığından ödemeye dayanak oluşturmaz.

4. SERMAYE PİYASALARINDAKİ KURALA AYKIRI DAVRANIŞLARIN DENETLEME DAİRESİNCE ORTAYA ÇIKARILMASI

Sermaye Piyasası Yasasının 46/i maddesi uyarınca, Kurul; yaptığı izleme, inceleme ve denetlemeler sonucunda; "Yasanın 47. madde (A) bendi hükmünde sayılan fiillere doğrudan ya da dolaylı olarak iştirak ettikleri Kurulca tespit edilen gerçek veya tüzel kişilerin, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda geçici veya sürekli olarak işlem yapmalarının önlenmesini teminen gerekli önlemleri almaya" yetkilidir. Ancak incelemelerin uzun zaman almasına bağlı olarak, bu önlemlerin 2-3 yıl gecikmeli alınmaları, etkilerini azaltmaktadır.

Bu tür incelemelerin gecikmeksizin yapılması için denetim süreçlerinin daha hızlı çalışacak biçimde yeniden düzenlenmesi ve denetim elemanı sayısının artırılması gerekmektedir.

5. TMSF YÖNETİMİNDEKİ BAZI BANKALARDAN GERİYE DÖNÜK OLARAK ALINAN FAZLA KULLANIM FAİZİ

İMKB Yönetim Kurulunun 21.11.2000 günlü toplantısında kabul edilen ve Sermaye Piyasası Kurulunun 17.01.2001 günlü toplantısında onaylanan 24.01.2001 günlü, 145 sayılı Genelgeye göre; Tahvil ve Bono Piyasasında temerrüt durumunda uygulanacak faiz oranı, Merkez Bankasının kendi işlemlerinde uygulanmak üzere ilan ettiği en yüksek borç verme oranının (%70) üç katı (%210 olup), temerrüdün devam ettiği her gün için bu oran bir kat daha (%280, %350 gibi) artırılmaktadır.

Türk mali piyasalarının kriz yaşadığı 2001 yılının 19-23 Şubat günlerinde, gecelik faizler çok yüksek düzeylere ulaşmıştır. İMKB Yönetim Kurulunun 27.02.2001 günlü, 789 sayılı kararıyla; tahvil ve bono piyasasındaki yükümlülüklerin zamanında yerine getirilmemesi durumunda geriye doğru alınacak ek faizlere ve bunların dağıtımına ilişkin düzenlemede değişiklik yapılmış, bu karar Kurulun 28.02.2001 günlü, 11 sayılı toplantısında onaylanmıştır.

Bu karar uyarınca; 19-23 Şubat 2001 tarihleri için, İMKB Tahvil ve Bono Piyasasında nakit yükümlülüğünü yerine getirmeyerek temerrüde düşen üyelerden alınan fazla kullanım faizi tutarları aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-33: İMKB Tahvil ve Bono Piyasasında Temerrüde Düşen Üyeler ve Bunlardan Tahsil Edilen Ceza Tutarları (Milyon TL)							
Tarih	1	2	3	4	5	6	7

20.02.2001	Demirbank	217.999.999	21.02.2001	210	1.254.246	1107,05	6.611.969
	Denizbank	38.940.434	21.02.2001	210	224.040	--	--
	Turkishbank	13.248.788	21.02.2001	210	76.225	--	--
	Turkish Yatırım	3.241.332	21.02.2001	210	18.648	--	--
21.02.2001	Demirbank	577.928.859	22.02.2001	210	4.433.426	4474,52	70.031.062
	Sümerbank	345.974.524	22.02.2001	210	1.990.538	4474,52	22.633.215
	Esbank	187.108.191	22.02.2001	210	1.076.512	4474,52	42.412.874
	Nurol Yatırım Bank	793.499	22.02.2001	210	4.565	--	--
	Meksa Menkul Değ.	162.221	22.02.2001	210	933	--	--
	Acar Yat. Menk. Değ.	11.667	22.02.2001	210	67	--	--
	Ulusalbank	25.286.873	23.02.2001	210 (1.gün) 280 (2.gün)	339.467	4474,52	3.099.907
22.02.2001	Alternatifbank	13.661.293	23.02.2001	280	104.798	--	--
	Ulusalbank	23.397.817	23.02.2001	280	179.490	2234,21	2.980.049

Sütun Kodları

1= Temerrüde Düşen Üye; 2= Temerrüt Tutarı(TL); 3= Yükümlülüğü Yerine Getirme Zamanı; 4= Uygulanan Temerrüt Faizi Oranı (%); 5= Tahsil Edilen Temerrüt Faizi Tutarı(TL); 6= Uygulanan Fazla Kullanım Faizi Oranı (%); 7= Tahsil Edilen Fazla Kullanım Faizi Tutarı(TL).

İMKB Yönetim Kurulunun 27.02.2001 günlü, 789 sayılı Kararıyla, 19-23 Şubat 2001 günleri arasında temerrüde düşen kurumlara yürürlükteki düzenlemelere uygun olarak tahakkuk ettirilen %210-280 oranlarındaki faizlerin yanında, bazı üyelerden fazla kullanım faizi adı altında ve %1107-4474 arasında değişen oranlarda geriye dönük olarak toplam 147.769.079.630.526 TL ek faiz alınmıştır.

Fazla kullanım faizi, temerrüde düşen TMSF bünyesindeki bankalardan alınarak çoğunluğunu özel banka ve kurumların oluşturduğu kuruluşlara dağıtılmıştır.

Belirtilen fazla kullanım faizlerinin; repo yükümlülüğü nedeniyle ödemesi gereken tutarı ödemeyenlerden alındığı, ters repo işlemi yaparak fon satan ancak valör günü nakit yükümlülüğünü yerine getirmeyip fonladığı tutarı ödemeyenlerden ise alınmadığı anlaşılmaktadır. Oysa, her iki durum ödeme yükümlülüğünün yerine getirilmemesi sayılmakta ve % 210 temerrüt faizi uygulanması da bu durumu doğrulamaktadır. Mevcut bilgiler, geriye dönük olarak alınan fazla kullanım faizlerinde adil olmayan bir uygulama yapıldığına işaret etmektedir.

Olayın, hukuksal ve yönetsel açıdan SPK ve ilgili diğer kuruluşlarda (İMKB, BDDK, TMSF, Hazine Müsteşarlığı) kapsamlı biçimde incelenmesine gereksinim olduğu değerlendirilmektedir.

6. KURULDAKİ KİMİ GÖREVLERİN VEKALETEN GÖREVLENDİRİLMİŞ KİŞİLERCE YÜRÜTÜLMESİ

Daire başkanlarından 5'i, daire başkan yardımcılarında ise 19'u vekaleten görevlendirilmiş kişilerdir. Daire başkanlıklarına 29.01.2000 gününden, daire başkan yardımcılıklarına ise 14.03.2000 gününden bu yana asaleten atama yapılmamıştır. Bu görevlerin etkili biçimde yürütümü açısından asaleten atama yapılması yararlı olacaktır.

7. ÇOK ORTAKLI ŞİRKETLERİN KURULA KAYIT YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜ YERİNE GETİRMEKSİZİN SERMAYE ARTIRIMI VE HİSSE SATIŞI

Çok ortaklı bazı şirketler; Kurul kaydına alınmaksızın, karşılıklı güven ve gönüllülük esasına dayalı biçimde tasarruf sahiplerinden para toplamaktadırlar.

Bunlara ilişkin bilgiler, paraların toplanması işini düzenleyen şirket yetkililerince tutulup saklanmakta, sermaye piyasalarında veya finans sisteminde geçerli bir kayıt düzenleri olmadığından; ortak sayıları kesin olarak bilinmemekte, mal varlıklarının envanteri çıkarılamamaktadır. Yatırımcıların hisseleri, karşılıklı güven temelinde, herhangi bir yazılı sözleşmeye dayalı olmaksızın şirketlerin üst düzey yetkilileri üzerinde bırakıldığından, bunların genel kurulları, yönetim veya denetim kurulları aracılığıyla etkili biçimde denetlenmeleri olanağı da bulunmamaktadır.

Şirketlerin hisse senetlerinin ikincil piyasası yine kendileri tarafından oluşturulmakta; bu hisse senetlerini alan yatırımcılara daha önce şirket tarafından bildirilen fiyattan alış güvencesi verilmektedir.

Bu tür şirketler, yürürlükteki yasal düzenlemelerin dışında kendi geliştirdikleri ve kurallarını kendilerinin koydukları bir sistem yaratmışlardır.

Ortaklık kayıtlarında genellikle hisse sahibi olarak asıl yatırımcı yerine, kurucu ortaklar veya temsilci durumundaki bazı kişiler görünmektedir. Toplanan paralar, sermaye taahhüt borcu olarak ortaklar tarafından şirkete getirilmiş gibi kayıtlara geçirilmektedir.

Şirketlerin yaşayabilmesi için gereken para, şirketlerin "temsilcileri" olan ve çoğunlukla yurt dışında yerleşik kişiler tarafından, yüksek kâr payı güvencesi verilerek toplanmaktadır. Toplanan para kuryeler aracılığıyla Türkiye'ye getirilmektedir.

Kuruluş ve yönetimlerine ekonomi dışı etkenlerin egemen olması nedeniyle başarı şansları bulunmayan bu tür ortaklıkların yasalara uygun duruma getirilmeleri için zamanında etkin önlemler alınmamış; başarısızlıklarının yol açtığı güven kaybı sonucu yeni kaynak bulamamaları, batışlarını hızlandırmış; yüksek kazanç payı ve iş beklentisiyle yatırımda bulunan pek çok kişi bu olaylardan zarar görmüştür.

8. TMSF'YE DEVREDİLEN BANKALAR İLE İMTİYAZ SÖZLEŞMELERİ İPTAL EDİLEN ENERJİ ŞİRKETLERİNİN HİSSE SENETLERİ

Hisse senetleri sermaye piyasalarında işlem gören bazı bankaların (Yaşarbank, Esbank, Demirbank ve Toprakbank) ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin TMSF'ye devredilmesi sonrasında, bunların hisse senetlerine sahip olan bazı yatırımcılar, zarara uğratıldıkları gerekçesiyle SPK aleyhine dava açmışlardır.

Borsa tarafından kottan çıkarılan bu bankaların son işlem gününden önceki 6 aylık ortalama fiyatlara göre halka açık bölümlerinin piyasa değerleri toplamı 128.387.305 milyon TL'dir.

Bakanlar Kurulunun; 2002/3932 sayılı kararıyla Aktaş Elektrik Ticaret A.Ş.nin ve 2003/5712 sayılı kararıyla da Çukurova Elektrik A.Ş. ile Kepez ve Antalya Havalisi Elektrik Santralleri T.A.Ş.nin belirli bölgelerde elektrik üretimi, iletimi, dağıtımı ve ticareti yapma görevlerinin kaldırılması üzerine bu ortaklıklara ait hisse senedi sahibi yatırımcılar zarara uğratıldıkları gerekçesiyle Kurul aleyhine dava açmışlardır.

İmtiyaz sözleşmelerinin iptali sonrasında, Borsa tarafından kottan çıkarılan bu enerji ortaklıklarının, işleme kapatılma günleri itibarıyla son işlem gününden önceki 6 aylık ortalama fiyatlara göre halka açık bölümlerinin toplam piyasa değerleri 132.414.375 milyon TL'dir.

9. KURULUN İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ

Sermaye Piyasası Yasasının 17/2. maddesinde, Kurul karar organınca gerekli görülecek yerlerde büro açılacağı belirtilmiştir. Kurulun 27.04.1984 günlü, 116 sayılı kararı ile İstanbul'da bir büro açılması uygun görülmüştür.

15.06.1984 gününde faaliyete geçen İstanbul Bürosunun adı, 1991 yılında Yönetmelikte yapılan değişiklik ile İstanbul Temsilciliğine dönüştürülmüştür.

Temsilcilik, 1994 yılında satın alınan Akmerkez binasının 1.000 m2 büyüklüğündeki 11. katına yerleşmiştir. Bu yer yeterli görülmemiş, 2002 yılında Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan Süzer Plazanın 3. ve 5. katlarındaki bürolar satın alınmıştır.

Taşınmaz için Sermaye Piyasası Kurulu tarafından herhangi bir değerlendirme yaptırılmamış, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun daha önce 2. ve 4. katlar için yaptırdığı ekspertizdeki tutarlar üzerinden pazarlığa girilip 3. ve 5. katlardaki bürolar 17.492 milyar TL. bedel üzerinden satın alınmıştır.

Taşınmazın bedeli; İstanbul-Akmerkez Ticaret Merkezindeki 11. katın satış bedeli ile İstanbul Menkul Kıymetler Borsasından alınacak gelir payından mahsup edilmek üzere sağlanan avanstan karşılanmıştır.

Katların kullanılmaya başlandığı 19.09.2002'den 31.12.2004 gününe kadar yapılan aylık giderlerin dökümü (aidat, elektrik, su, yakıt, temizlik, ulaşım vb.) aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge-34: İstanbul Temsilciliği Binasının Giderleri (Milyon TL)			
Giderin Türü	2002*	2003	2004
Isıtma ve aydınlatma	34.117	137.069	176.408
Su	2.584	23.317	17.304
Bakım-Onarım	3.783	11.584	18.113
Temizlik Hizmeti	12.683	20.327	49.977
Ara Toplam	53.167	192.297	261.802
Ulaşım (Servis)	21.387	85.978	106.531
Toplam	74.554	278.275	368.333
*19 Eylül - 31 Aralık 2002 arası dönem.			

İstanbul Temsilciliğinde 50'si uzman olmak üzere 72 kişi çalışmaktadır. İstanbul Temsilciliğinin işleyişiyle ilgili ayrıntılı düzenleme yapılmadığından, görevlerin yürütülmesinde aksaklıklar olmaktadır. Denetim Dairesi Başkanının Kurum merkezi yerine İstanbul'da bulunması, hizmet gereklerine uygun görünmemektedir.

Temsilcilik binasının satın alınması aşamasında Kurulun mali olanakları yeterli gelmediği için İMKB'den borçlanma yoluna gidilmiş olması; Kurulun lükse yönelik harcamalardan kaçınması, yapacağı harcamaları kendi kaynaklarına göre plânlaması gerektiğini göstermektedir.

Binanın 3.219,61 m2 olan ve 27 bağımsız bölümden oluşan üçüncü katının 939 m2 si Merkezi Kayıt Kuruluşuna kiraya verilmiş olmasına karşın, Temsilciliğin yerleştiği 2280 m2 lik bölümde halen kullanılmayan alanlar bulunmaktadır. Kiracı konumundaki Merkezi Kayıt Kuruluşunun Genel Müdürü, başka bir binaya taşınmak için çalışma yaptıklarını, bu binadan ayrılacaklarını bildirmiştir.

Binanın 715 m2 olan üçüncü katında halkla ilişkiler uzmanı bir kişi ile bir sekreter ve bir yardımcı hizmetli bulunmakta, bunların odaları dışındaki bölümler İstanbul'a geldiklerinde Kurul başkanı ve üyelerince kullanılmaktadır. Kurul karar organı İstanbul'da 2002 yılında 7, 2003 yılında 6 toplantı yapmıştır.

Bu gözlemlerden; binanın satın alınması aşamasında gerçekçi bir ihtiyaç plânlaması yapılmadığı, binanın çok yüksek olan yönetim ve işletme giderlerine Kurulun katlanmak zorunda kalacağı anlaşılmaktadır.

10. ULUSLARARASI SERMAYE PİYASALARINA ENTEGRASYON

Ülkemizin AB'ye adaylık sürecine ve uluslararası sermaye piyasalarının giderek birbirleriyle daha sıkı entegrasyonuna ilişkin gelişmeler dikkate alındığında, bunun ülkemiz sermaye piyasaları üzerindeki olası etki ve sonuçlarının şimdiden düşünülmesi ve gerekli önlemlerin alınması önem taşımaktadır.

Oysa, uluslararası sermaye piyasalarında geçerli olan denetim standartları ile değerlendirme standartlarına ilişkin çalışmalar henüz sonuçlandırılmamıştır. 01 Ocak 2005'te yürürlüğe giren uluslararası raporlama standartları ise, sadece borsaya kote olmuş şirketleri kapsamaktadır.

Bireysel emeklilik sisteminin yaygınlaştırılması, Merkezi Kayıt Kuruluşunun etkinleştirilmesi ve ipotek karşılığı kredili taşınmaz edinme yöntemi (mortgage) ile ilgili çalışmaların tamamlanması açılarından, Kuruldaki teknik alt yapının güçlendirilmesi gereksinim vardır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM SONUÇ VE ÖNERİLER

1. SONUÇ

Sermaye Piyasası Kurulunun temel amacı; sermaye piyasalarının güven, açıklık ve kararlılık içinde çalışmasını, tasarruf sahiplerinin hak ve yararlarının korunmasını düzenlemek ve denetlemektir.

Kurul; menkul kıymetler ve kıymetli madenler borsaları ile vadeli işlem ve opsiyon borsaları, sermaye piyasalarında etkinlik gösteren ortaklıklar, aracı kuruluşlar, menkul kıymet ya da gayrimenkul yatırım ortaklıkları ile ilgili düzenlemeler yapabilmektedir.

Kurulun tüm giderleri, Merkez Bankasındaki özel bir fondan karşılanmaktadır. Menkul kıymet ihraççıları

(şirketler, yatırım fonları, yatırım ortaklıkları) bu fona, ihraç ettikleri menkul kıymetlerin binde ikisi tutarında ücret ödemektedirler. Kurul giderlerinin, Fon gelirleriyle karşılanamaması durumunda, açığın genel bütçeden kapatılması olanağı vardır.

Kurulun önemli örgütlenme ve işleyiş sorunlarına aşağıda özet olarak değinilmiştir.

Sermaye piyasalarındaki manipülasyon suçlarıyla etkili biçimde mücadele edilememektedir.

Sermaye piyasalarındaki kural ihlallerinin ortaya çıkarılması, uzun zamana ve ayrıntılı çalışmalara gereksinim göstermekte, Denetleme Dairesindeki eleman sayısının yetersizliği incelemeleri daha da geciktirmektedir.

Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. tarafından halka sunulan Devlet iç borçlanma senetlerinin satışı sürecinde bilirkişi raporuna göre 728.353.435.849.917 TL tutarında para toplanmış, Bankanın TMSF'ye devri sonrasında DİBS bedelleri ödenmediği için yatırımcıların zarara uğramalarına yol açılmıştır. Bu konu yargıya intikal etmiştir.

Sermaye piyasalarında işlenen suçlar için yönetsel para cezası uygulamalarında, bazı kişilerin savunmalarının alınmadığı, suçlamaların açıkça belirtilmediği, savunma istem yazılarının yönetimine uygun olarak tebliğ edilmediği görülmüştür.

Kurulun üye ve çalışanlarının görevleri nedeniyle taraf oldukları kişisel dava ve takiplerle ilgili vekalet ücreti ve yargılama giderlerinin Kurul bütçesinden karşılanması kararlaştırılmıştır.

İMKB tarafından alınıp SPK tarafından onaylanan Karar uyarınca; mali piyasalarda 2001 yılında yaşanan kriz sırasında, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu yönetimindeki bazı bankalardan, yükümlülüklerini süresinde yerine getirmedikleri gerekçesi ile fazla kullanım faizi adı altında geriye dönük olarak yaklaşık 148 trilyon TL para cezası alınarak, alacaklı banka ve şirketlerin hesaplarına aktarılmıştır.

Kurul personeline ödenen harcırahlara ilişkin gelir ve damga vergileri yasal düzenlemelere aykırı olarak Kurul bütçesinden karşılanmaktadır.

Kuruldaki daire başkan yardımcılığı ve daha üst düzey görevlerin önemli bir bölümü vekaleten yürütülmektedir.

Bazı ortaklıklar, Kurula kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeksizin vatandaşlarımızdan para toplamaktadırlar.

TMSF'ye devredilen bankalar ile imtiyaz sözleşmeleri iptal edilen enerji şirketlerinin hisse sahipleri tarafından Kurum aleyhine çok sayıda dava açılmıştır.

Kurulun taşra örgütü konumundaki İstanbul Temsilciliği hizmet binasının bir bölümü atıl durumdadır. Binanın bakım, onarım ve ortak yönetim masrafları çok yüksektir. Temsilciliğin çalışma ilke ve yöntemleri belirlenmemiştir. Birimin cari giderlerinin karşılanması açısından sağlıklı bir harcama sistemi oluşturulmamıştır.

2. ÖNERİLER

1. Kurulun, 2499 sayılı Yasanın 22/g maddesindeki izleme, yasaklama ve bildirim görevlerini, zamanında ve eksiksiz biçimde yerine getirmesi,
2. Devlet iç borçlanma senetlerinin halka sunumu sürecinde, Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. olayına benzer

olumsuz durumların yeniden yaŐanmaması için gerekli önlemlerin alınması,

3. Yönetsel para cezalarının uygulanması öncesinde, ilgililerin savunmalarının alınması ve savunma istem yazılarının yöntemine uygun olarak tebliğine zen gösterilmesi,

4. Kurul yöneticilerine ve personeline karşı açılmış veya açılacak davalara ilişkin masrafların Kurul btcesinden karşılanması uygulamasına son verilmesi, yapılmış olan ödemelerin ilgililerden alınması,

5. Denetleme Dairesi Başkanının İstanbul'da görev yapması uygulamasına son verilmesi,

6. Sermaye piyasalarındaki izleme, inceleme ve denetlemelerin gecikmeksizin sonuçlandırılması için gerekli yönetsel önlemlerin alınması,

7. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu yönetimindeki bankalardan, 2001 yılında fazla kullanım faizi adı altında ve geriye dönük olarak yaklaşık 148 trilyon TL tahsil edilmesi konusunun; İMKB, BDDK, TMSF ve Hazine Müsteşarlığı ile irtibatlı yönlerinin bütünlük içerisinde BaŐbakanlıkça incelenmesi,

8. Personel harcırahlarından kesilen gelir ve damga vergilerinin Kurulca üstlenilmesi uygulamasına son verilmesi, ödenenlerin ilgililerinden alınması,

9. Kuruldaki daire başkan yardımcılığı ve daha st düzey görevlerin vekaleten yürütülmesi uygulamasına son verilmesi,

10. Kurula kayıt yükümlülüğüne uymaksızın halktan para toplayan Şirketlerin yakından izlenerek, gerekli önlemlerin zamanında alınması,

11. Uluslararası sermaye piyasalarına entegrasyonun geçekleŐtirilmesi için kurumsal ve teknik alt yapı çalışmalarının hızlandırılması

gerektiği sonucuna ulaŐılmıŐtır.